

Ondersteuningsprofiel van Meerwerk basisschool Villa Kakelbont te Den Helder, onderdeel van Meerwerk Basisscholen

Scholengroep Den Helder Noord

1. **Functie van het ondersteuningsprofiel**

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. **Gegevens van Meerwerk basisschool Villa Kakelbont te Den Helder**

Directeur : Will Pompert
Tel. : 0223-614741
E-mail : directie@villakakelbont.nl
Website school : www.meerwerk.nl, link Villa Kakelbont
Website stichting : www.meerwerk.nl

3. **Karakteristiek en onderwijsvisie van de school**

Meerwerk basisschool Villa Kakelbont maakt deel uit van de Stichting Meerwerk Basisscholen. Meerwerk Basisscholen hebben een openbare identiteit. Dit betekent onder meer dat onze school openstaat voor alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar, ongeacht de achtergrond van hun ouders of levensovertuiging. Villa Kakelbont zal met ingang van 1 augustus 2018 administratief toegevoegd worden aan Meerwerk basisschool Tuindorp. De locaties werken zelfstandig van elkaar. De school staat op dit moment op het voormalig asielzoekerscentrum (AZC), dat ligt aan de Nieuweweg 3 te Den Helder. In september 2017 heeft het COA de deuren gesloten van de gezinslocatie aan de Nieuweweg 3. Dit betekent dat de school per oktober 2017 op een onbewoond terrein staat. In de maand November van het schooljaar 2018-2019 zal de school zijn intrek nemen in de Tuindorpschool aan de Brakkeveldweg 51.

Villa Kakelbont is een multiculturele, open school voor ieder kind vanaf 4 jaar dat korter dan een jaar in Nederland is en/of de Nederlandse taal nog niet beheerst en in het AZC woont. Ook verzorgt Villa Kakelbont eerste opvang onderwijs aan kinderen uit de Kop van Noord Holland. Deze nieuwkomers/neveninstromers zijn ingeschreven in de Centrale Opvang Klas (COK). Uitgangspunt is dat al onze leerlingen na minimaal 40 weken (één schooljaar) onderwijs op Villa Kakelbont uitstromen naar de moederscholen in de Kop van Noord Holland (COK). Villa Kakelbont is voor kinderen dus een tussenstation; na ons komt de "Nederlandse" basisschool of het Voortgezet Onderwijs. Wij beseffen ons dat terdege en proberen in de ons gegeven tijd met onze vorm van onderwijs de kinderen zoveel bagage mee te geven, zodat ze een kans hebben binnen het reguliere basis- of voortgezet onderwijs. Het belangrijkste vinden wij de (sociale) redzaamheid van de kinderen; grip krijgen op je nieuwe leef- en schoolomgeving, de andere kinderen en de vaak andere waarden en normen. Het leren van de Nederlandse taal is daarvoor het middel en taalonderwijs is dan ook dé rode draad binnen ons onderwijs. We vinden welbevinden en betrokkenheid van de kinderen de basis voor fundamenteel leren. Dit bepaalt ons pedagogisch en didactisch handelen; zorgen voor een veilige en optimale leeromgeving en uitgaan van de competenties van elk individueel kind.

Onderwijsvisie:

Wij zijn ervan overtuigd dat veiligheid en structuur de basis vormen om een kind vertrouwd te maken met andere kinderen, de leerkrachten, de school, de schoolregels en onze omgangsvormen. Het accepteren van alle mogelijke verschillen tussen de kinderen en daar met respect mee omgaan is een voorwaarde om met deze leerlingen te werken. Met prestaties gaan wij relatief om; ze worden geplaatst in de actuele situatie van het kind. Alle kinderen moeten naar eigen vermogen kunnen presteren en daar proberen we door onze organisatie, ons lesaanbod, onze werkwijze en werkhouding aan tegemoet te komen. Wij willen er voor zorgen dat Villa Kakelbont een prettige plek is om te zijn en te leren, zodat de kinderen met het nodige zelfvertrouwen de stap naar het regulier onderwijs kunnen maken.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze schoolgids. Deze kunt u vinden op de website: www.meerwerf.nl link Villa Kakelbont.

4. Kengetallen

	01-10-2015	01-10-2016	0-10-2017	01-10-2018
Leerlingaantallen	107	55	84	92
Gewichtenleerlingen 0,3	15	7	9	2
Gewichtenleerlingen 1,2	17	16	40	53
Verwijzingen naar:	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
- SBO	0	1	0	1
- SO	0	1	1	1
- Excellentie PK	0	0	0	0
- Excellentie Eureka	0	0	0	0

5. Oordeel van de inspectie

Naar aanleiding van haar bezoek van 13 juli 2017 heeft de onderwijsinspectie geconstateerd dat Villa Kakelbont haar kwaliteit op orde heeft en handhaaft het basisarrangement.

De onderwijsinspectie heeft tijdens het bezoek geconstateerd dat:

- Het pedagogisch klimaat goed is. Er een veilig en prettig schoolklimaat is waarin kinderen zich welkom voelen
- Veel aandacht is voor de leeromgeving die de taalontwikkeling van leerlingen stimuleert en ondersteunt
- Het didactisch handelen goed is. De leraren leggen duidelijk uit en leerlingen worden binnen een taakgerichte structuur actief betrokken bij de instructies en het zelfstandig werken
- De leraren overtuigend aandacht schenken aan de talige interactie van de leerlingen
- De kwaliteitscultuur goed is, leraren tonen zich ambitieus, betrokken en nemen regelmatig deel aan deskundigheidsbevordering.

De onderwijsinspectie geeft de volgende aandachtspunten:

- Grondige analyse van de toetsen van leerlingen die niet naar verwachting hebben gepresteerd evenals het op grond van deze analyses concreet formuleren van specifieke verbeterdoelen
- De school kan overwegen om voor leerlingen die de taal onvoldoende beheersen en om die reden de vragenlijsten sociale veiligheid niet kunnen maken het aspect van veiligheid mondeling aan de orde te stellen

De komende schooljaren gaan wij werken aan:

- Een thematisch spellingsaanbod
- Ontwikkelen format voor de sociale veiligheidsmeting leerlingen en ouders die de taal onvoldoende beheersen om de huidige vragenlijsten te maken
- Grondige analyse van toetsen en deze vertalen naar verbeterdoelen

6. Organisatie van de ondersteuning

De school onderscheidt niveaus van basisondersteuning en extra ondersteuning

Zodra de groepsleerkracht een vorm van basisondersteuning nodig vindt, nemen we contact op met de ouder/verzorger. De ondersteuning en het niveau daarvan bespreken we samen met u.

Niveau 1: basisondersteuning

De leerkracht(e) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten. De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn. De leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en bv. door wie;

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog/psycholoog, leerkracht en eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als het nog niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het Groeidocument van het SWV gehanteerd. Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht)
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- een overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v. logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw

- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het OT kan zich ook direct tot het CTO wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (diepteondersteuning) de meest voor de hand liggende optie is.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBAO) of Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

Aanwezig expertise personeel:

Op Villa Kakelbont is de intern begeleider gecertificeerd aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld en gecertificeerd intern systeem begeleider (coaching leerkrachten). Tevens is de intern begeleider samen met nog een andere collega gecertificeerd intern contactpersoon. Eén leerkracht is gecertificeerd cultuurcoördinator. Schooljaar 2018-2019 zal één leerkracht de Master SEN expert nieuwkomeronderwijs afronden.

Alle teamleden hebben scholing gevolgd op het gebied van trauma en hechtingsproblematiek en woordenschatdidactiek. Alle teamleden zijn tevens betrokken geweest bij een taal/lees verbetertraject begeleid door de Activiteit.

Met bovengenoemde expertise zorgen wij voor een op voldoende niveau functioneren van een:

- Samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- Het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
- Het op basis van een analyse van verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning
- Het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- Het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning

Wat belangrijk is om te realiseren is dat we bij de meeste kinderen op Villa Kakelbont bij inschrijving niet weten wat hun mogelijkheden en capaciteiten zijn. Als er in de loop van de tijd blijkt, dat er een zwaardere of intensievere vorm van passend onderwijs gevraagd wordt zullen we per leerling overwegen of wij die kunnen bieden. Een belangrijke afweging hierbij is wanneer een kind woonachtig is op het AZC of het verblijf lang genoeg is om bepaalde procedures op te starten.

Wanneer een kind aangemeld wordt op Villa Kakelbont, waarbij wel meteen duidelijk is dat het betreffende kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, zullen wij wanneer mogelijk samen met de ouders/verzorgers bekijken we wat het kind nodig heeft en bespreken we de mogelijkheden die wij op school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind. Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op Villa Kakelbont niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen ons Samenwerkingsverband. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Wij zijn ervan overtuigd dat veiligheid en structuur de basis vormen om een kind vertrouwd te maken met de andere kinderen, de leerkrachten, de school, de schoolregels en onze omgangsvormen. Het accepteren van alle mogelijke verschillen tussen de kinderen en daar met respect mee omgaan is een voorwaarde om met deze leerlingen te werken. Wij willen ervoor zorgen dat Villa Kakelbont een prettige plek is om te zijn en te leren, zodat de kinderen met het nodige zelfvertrouwen de stap naar het reguliere onderwijs kunnen maken. Om dit te kunnen realiseren hebben wij elementen van de methodiek Positive Behavior Support ingevoerd. Gedrag is een vak en wordt bij ons op school onderwezen. Doordat wij veel kinderen op school hebben die afkomstig zijn uit oorlogsgebieden, heeft het gehele team in het schooljaar 2016-2017 scholing gehad gericht op kinderen met hechtingsproblematiek en trauma. In het schooljaar 2016-2017 hebben er ook SOVA-trainingen plaatsgevonden op Villa Kakelbont. In het schooljaar 2015-2016 zijn we gestart met de implementatie van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociale competenties. Aan dit systeem zijn diverse handreikingen gekoppeld om de sociaal emotionele ontwikkeling te bevorderen en te verbeteren.

De missie op Villa Kakelbont is de kinderen een (fysieke) veilige en optimale leeromgeving bieden waarbij rekening gehouden wordt met de competenties van alle kinderen.

Alle kinderen komen blij en vol enthousiasme naar school. Echter hebben wij te maken met een onrustige thuisomgeving met een bijzonder grote, soms uitzichtloze, problematiek. Dit heeft regelmatig zijn weerslag op de kinderen. Dit resulteert nog al eens in uitdagend explosief gedrag waardoor een onveilige situatie voor alle kinderen en de leerkracht ontstaat. Ons doel is dit ongewenste gedrag om te buigen naar gewenst gedrag. Wij bieden allerlei interventies waarbij kinderen rustig kunnen worden en af kunnen koelen zodat hun gedrag zal verbeteren. Wij willen voorkomen dat deze kinderen vanwege het gedrag, overgeplaatst moeten worden naar speciaal basisonderwijs en/of dat zij na een schooljaar of overplaatsing naar een ander gezinscentrum, niet op hun moederschool of elders geplaatst kunnen worden.

Omdat onze leerlingen meerdere stressvolle gebeurtenissen hebben meegemaakt hebben wij als prioriteit gesteld ons in te zetten op het bevorderen van de natuurlijke veerkracht van de kinderen zodat wij kunnen bijdragen aan hun herstel.

Wij willen dat deze kinderen 'gehoord en gezien' worden.

Vanaf november 2018 zijn alle groepen van Villa Kakelbont verhuisd naar de Brakkeveldweg in Den Helder. De nieuwe lokalen zijn (te) klein van afmeting waardoor wij een "time-in" plek niet meer kunnen realiseren.

Daarom hebben wij het Samenwerkingsverband (oktober 2018) facilitering gevraagd voor een onderwijsassistent die met kleine groepjes en/of individuele kinderen aan het werk kan in de time-out plek. De time-out plek zal tevens een ruimte zijn waar kinderen naar toe kunnen als zij zelf een moment van rust nodig hebben. De onderwijsassistent zal altijd zowel emotioneel als fysiek in de buurt van deze kinderen zijn.

Het gaat ons om "relatie in plaats van isolatie".

Basisondersteuning

Wij vinden welbevinden en betrokkenheid van de kinderen de basis voor fundamenteel leren. Dit bepaalt ons pedagogisch en didactisch handelen; zorgen voor een veilige en optimale (leer)omgeving, waarin alle kinderen zich welkom en gewaardeerd voelen en waar we uitgaan

van de competenties van elk individueel kind. Wanneer kinderen zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling zal de leerkracht erachter moeten komen wat hier de oorzaak van is. Daarvoor is zoveel mogelijk informatie over de leerling van wezenlijk belang. Een belangrijke bron daarvoor zullen de ouders van het kind zijn en als de ouders het goed vinden eventueel ook instanties die met het gezin te maken hebben (gehad). Een andere belangrijke bron zijn de gegevens vanuit de eerder bij de basiskwaliteit benoemde SCOL. Aan de hand van deze informatie zal in overleg met ouders een plan van aanpak opgesteld worden. Dit eventueel in het Ondersteuningsteam van de school. Begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen “vast” gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moeten passen binnen de mogelijkheden van de school. Op Villa Kakelbont is een anti-pestcoördinator.

7.2 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Zo nodig wordt nader onderzocht welke ondersteuning nodig is. In overleg met het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG) vindt vertaling plaats in de vorm van een arrangement, waarin doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen zijn opgenomen. In goed overleg met de ouders wordt dit opgenomen in het handelingsplan. Een belangrijke voorwaarde om een kind binnen onze school onderwijs te kunnen blijven aanbieden is dat de veiligheid van de leerling, de andere leerlingen en leerkrachten gewaarborgd blijft en de rust in de groep/school er niet onder lijdt.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het taal- leesonderwijs. We hebben een doorgaande lijn in het taal -leesonderwijs. In de kleutergroep worden voorbereidende activiteiten gedaan (voorwaarden om te leren lezen en schrijven). De kinderen in de groep 3 leeftijd en oudere kinderen die nooit naar school zijn geweest beginnen met leren lezen. In groep 1 en 2 volgen we de Beginnende Geletterdheid van Kees de Baar en bieden we dagelijks talige activiteiten aan die passen bij het thema. We werken thematisch aan ons taal- leesonderwijs. Zo wordt de Nederlandse taalontwikkeling en de woordenschat geïntegreerd met het (leren) lezen. Na het aanvankelijk lezen wordt er veel tijd en aandacht besteed aan het voortgezet technisch lezen. Hiervoor maken we gebruik van themateksten. Daarnaast doen we begrijpend luisteren (prentenboeken en informatieve teksten) en begrijpend lezen.

In het schooljaar 2016-2017 heeft er een taal-lees verbetertraject plaatsgevonden begeleid door De Activiteit. In het schooljaar 2017-2018 heeft dit traject met De Activiteit een vervolg gekregen gericht op het begrijpend luisteren en het begrijpend lezen.

Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. We toetsen technisch lezen met behulp van DMT en de AVI- toetsen. De toetsen laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod.

8.2 Extra ondersteuning

Als leerlingen onvoldoende vorderingen maken kunnen we bepaalde methodieken inzetten, zoals Connect Lezen en Ralfi Lezen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om voor diagnostiek en behandeling in aanmerking te komen moet er aangetoond worden dat er goed gehandeld is en dat er sprake is van hardnekkigheid (zie protocol dyslexie). Op Villa Kakelbont zijn de leerlingen over het algemeen te kort aanwezig om een heel traject hierin te doorlopen. Wel zullen wij waar mogelijk bepaalde zaken opstarten, zodat wij die kunnen overdragen naar de vervolgschool.

8.3 Speciale ondersteuning NT2

De eerste fase: de gewenningsfase, 0-10 weken

- De sociale redzaamheid
- In de groep lunchen, de klassendienst, sporten, zingen, de expressievakken en buiten spelen tijdens de pauzes.
- Taalthema “De school” – direct aanwijsbare, dagelijks gebruikte zaken, schoolhandelingen, activiteiten en bijbehorende woorden en zinnen.
- Informatie inwinnen: bij de ouders en/of school, door observaties en instaptoetsen inzicht krijgen in de lees-, spelling- en rekenvaardigheden.

De tweede fase: De Nederlandse taalvaardigheid

- Geen of beginnende lees- en schrijfvaardigheden: de schoolwoorden koppelen aan het aanbieden/aanleren van letterkennis, woorden lezen en schrijven en gebruiken in korte zinnen.
- Lees- en schrijfvaardige kinderen: de schoolwoorden koppelen aan de Nederlandse klanken en tekens en de Nederlandse uitspraak en spelling. De woorden gebruiken in zinnen, met aandacht voor de woordkeuze en de zinsbouw.
- Werken aan de voorwaarden voor begrijpend lezen: uitbreiden van de woordenschat, het aanleren van de basisbegrippen uit de leesstrategieën (zie leerlijn Nieuwsbegrip-begrijpend luisteren en lezen), een goede luisterhouding en werken aan de leestechiek (minimaal Avi 3 als oefenniveau).
- Basisactiviteiten bij Taalvorming: de kinderen leren taal te gebruiken om hun belevenissen en ervaringen/gevoelens te uiten.

NB. Praten en vertellen gaat altijd vooraf aan schrijven/naschrijven

Nieuwsbegrip XL (CED-groep)

Woordenschataanpak volgens M.W. Verhallen (het 4-takt model)

Van beginnende geletterdheid tot lezen

Kansrijke Taalhoeken

Dingen in de kring

Taal leren op eigen kracht

Duizend- en één woord

Levend lezen, dat 's de kunst

Niveauleesboekjes

De (school)bibliotheek

Zelf ontwikkeld lesmateriaal

Boekenkring

Tekstbespreking
Expert lezen
Vertelafel
Zelf lezen

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het rekenonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan met de voorloper van de methode. Vanaf groep 3 wordt begonnen met het reken- en wiskundeonderwijs met de methode Wereld in Getallen. Wanneer kinderen beginnen op Villa Kakelbont zitten zij vaak nog niet op het rekenniveau dat past bij hun leeftijd. Totdat een kind op een leeftijdsadequaat niveau zit wordt gewerkt aan de hand van de bijwerkboeken behorende bij de methode (1-ster niveau). Wanneer zij dat bereikt hebben, zal er gekeken worden of zij naar het reguliere boek van de methode kunnen overstappen.

Omdat alle leerlingen op een verschillend moment binnenkomen en daarnaast ook niet hetzelfde startniveau hebben, werken zij allemaal op hun eigen niveau. Dit staat vermeld in het OPP van de leerling.

9.2 Basisondersteuning

Wanneer een leerling zich niet conform verwachting ontwikkelt op rekegebied, zal een leerling extra ondersteuning krijgen van de onderwijsassistent. Dit vindt plaats in een kleine groep. Er wordt dan gekeken naar wat een leerling nodig heeft om de aangeboden stof eigen te maken.

Een deel van de extra ondersteuning bestaat uit op taal gerichte instructies. Bij de rekeninstructies gaat het namelijk niet alleen om de rekenvaardigheid, maar ook om het leren van de Nederlandse rekenbegrippen en rekentaal.

9.3 Extra ondersteuning

Indien de zorgen blijven, zal er gekeken worden of een leerling wellicht ingebracht moet worden in het ondersteuningsteam. In het ondersteuningsteam zal er nader gekeken worden wat de oorzaak is van de achterstand op rekegebied en zal er bepaald worden wat de vervolgstappen worden voor de komende periode. Een diagnostisch onderzoek behoort dan tot de mogelijkheden.

10. Instructie

Bij het aanbieden van (nieuwe) leerstof is het geven van instructie een belangrijk aspect van het onderwijsgedrag. De wetenschappelijke evidentie voor de effectiviteit van het directe instructiemodel is heel groot. Onze school heeft ervoor gekozen om bij het aanbieden van nieuwe leerstof standaard gebruik te maken van het directe instructiemodel. Om het model te laten aansluiten bij de niveaoverschillen in onze groepen, de thematische werkwijze en de onderwijsbehoefte van onze doelgroep, hebben wij enkele aanvullingen beschreven. De school specifieke aanvullingen op het basismodel zijn te vinden in het document DIM in de schoolborgingsmap van Villa Kakelbont. Bij het aanleren van nieuwe begrippen maken wij

gebruik van het 4takt model van Verhallen. De stappen die binnen dit model worden gezet zijn ook opgenomen in het borgingsdocument.

**Het basismodel directe instructie bestaat uit zes fasen.
Het model voor Villa Kakelbont is uitgebreid met een zevende: evaluatie,**

1. Dagelijkse terugblik
2. Presentatie
3. Begeleide (in)oefening
4. Zelfstandige verwerking
5. Periodieke terugblik
6. Terugkoppeling
7. Evaluatie

Dit model wordt het directe instructiemodel genoemd omdat de uitvoering van het onderwijsproces in belangrijke mate gecontroleerd wordt door de leerkracht. Het directe instructiemodel is interactief. De leerkracht betreft bij de uitleg van nieuwe leerstof de leerlingen actief bij de les, bijvoorbeeld door het stellen van veel vragen of het geven van korte opdrachten bij voorkeur met behulp van coöperatieve werkvormen.

11. Grenzen aan ondersteuning

Villa Kakelbont besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van kinderen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Met de ouders maken we afspraken over de aanpak op school en thuis. Villa Kakelbont geeft onderwijs aan een specifieke doelgroep, dus er zijn grenzen aan de ondersteuning. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- Een leerling niet meer te sturen is;
- Een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- Er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- Een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste van de aandacht voor de overige leerlingen in de groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning is bereikt gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning, zoals eerder aangegeven.

12. Professionalisering

De leerkrachten willen zo goed mogelijk hun werk doen en adequaat kunnen reageren op de steeds veranderende situaties (veel in- en uitstroom van leerlingen en de regelmatige veranderingen in de status van de leerlingen van het AZC).

Om dit te bewerkstelligen is er de afgelopen jaren voornamelijk scholing gevolgd op het gebied van thematisch werken en gedrag. Het komende schooljaar zal ingezet worden op het borgen van de gemaakte schoolwerkafspraken op deze gebieden. Verder zullen eventuele nieuwe collega's begeleid moeten worden op deze gebieden. Dit aan de hand van collegiale klassenconsultaties begeleid door de Activiteit.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact met mij op te nemen. Ik ga graag met u in gesprek!

Will Pompert
Directeur Meerwerk basisschool Villa Kakelbont

November 2018.